KAMMARRÄTTEN

KR RÄTTSFALL

Skattepliktig inkomst?

Ett företag i tvättmedelsbranschen anordnade under år 1954 en reklampristävlan; i samband därmed hade företaget låtit trycka och bland allmänheten utdela en "tidning", innehållande bl. a. tävlingsbestämmelserna. En i tidningen intagen tävlingskupong innehöll bl. a. nio meningar rörande ett visst av företaget tillverkat tvättmedel, i vilka meningar nio ord fattades (ett ord i varje mening). De rätta orden, som voro deponerade hos notarius publicus, skulle av de tävlande insättas i sitt sammanhang med ledning av en i tidningen förekommande artikel. — Tillika återfanns å kupongen några linjer, å vilka den tävlande avsågs skola på egen hand skriva en mening — den tionde — innehållande en uppgift, varför tvättmedlet ifråga vore att anse såsom ett bra sådant.

En person, nedan kallad X, insände till företaget en dyl. kupong vederbörligen ifylld. Då X därå skrivit de nio rätta orden, fick han även deltaga i sluttävlingen, som omhänderhades av en särskild tävlingsjury. Då juryn ansåg, att den tionde meningen å X:s kupong var bäst, erhöll X tävlingens första pris. Detta utgjordes av en fullt möblerad femrumsvilla med tomt *eller* 100.000 kr. kontant. För sin del bestämde sig X för kontantpriset.

Beloppet upptogs visserligen av X i dennes år 1955 avgivna självdeklaration men yrkade X samtidigt i en särskild bilaga till deklarationen, att tävlingspriset måtte behandlas såsom tips- eller lotterivinst och såsom sådan undantagas från inkomstbeskattning.

Då vederbörande TN icke ansåg sig kunna bifalla sistnämnda yrkande utan betraktade beloppet såsom skattepliktig intäkt, besvärade sig X över TN:s beslut hos PN. I sina besvär framhöll X, att hans arbetsinsats varit direkt jämförbar med författandet av ett s. k. tips om fyra rader, utfört med eftertanke, tärning eller annat vedertaget hjälpmedel, samt att slumpen och tur eller otur torde ha medverkat mera än personen vid tävlingsbidragens författande. Alternativt härmed hemställdes om särskild skatteberäkning för ifrågavarande belopp i syfte att undgå oskäliga verkningar av beskattningens progression.

Vederbörande TI anförde hos PN bl. a. följande. Tävlingsvinsten hade utfästs som pris i en landsomfattande tävling, vari tävlingsuppgiften, förutom besvarande av vissa lätta frågor, bestode i att med högst 15 ord uttrycka sin uppfattning om ett av företaget framställt tvättmedel, av vars förpackning en viss flik skulle medsändas varje tävlingsbidrag.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:37

Enligt företagets uppgifter, som bestyrkts av den för kontroll av tävlingen anlitade notarius publicus, hade de cirka 1.321.000 tävlingsbidragen samtliga genomgåtts vid en första grovsortering, varefter ett antal bidrag, utvalda av tolv reklamexperter, studerats av en för tävlingen fungerande jury, vilken bland bidragen valt ut det bästa för erhållande av första pris. X hade icke kunnat anföra någon omständighet till stöd för sitt påstående, att slumpen skulle varit avgörande vid detta urval, varför det icke, mot vad företaget och notarius publicus sålunda uppgivit, kunde anses styrkt, att tävlingen skulle varit hänförlig till sådan av slumpen helt eller delvis beroende tävlingsanordning, av vilken vinsten jämlikt 19 § KL jfrd med 1 § Kungl. Maj:ts lotteriförordning icke utgjorde skattepliktig intäkt. Icke heller eljest syntes X ha visat skäl, varför tävlingsvinsten icke för honom skolat utgöra skattepliktig intäkt. Sålunda vore det uppenbart att utgivandet av vinsten stått i samband med en av X i vinstsyfte utförd prestation, som utförts för det utdelande företagets räkning. Vid det förhållandet att X:s verksamhet i och för sig måste ha varit inriktad på att erhålla pris, syntes frågan, huruvida priset utgjort mer än skäligt vederlag för hans arbetsinsats jämlikt eljest vid taxering tillämpade grunder icke böra inverka på bedömningen av beloppets karaktär av skattepliktig intäkt, så mycket mindre som någon gåvoavsikt med hänsyn till omständigheterna uppenbart icke förelegat hos det utbetalande företaget. — Vidkommande X:s alternativt framställda yrkande, så enär mot vad han i besvären uppgivit, vinstens upptagande till beskattning icke i och för sig påverkat beskattningen av hans förvärvsinkomst i övrigt, och förordningen ang. beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst icke kunde tillämpas i ifrågavarande fall syntes detta yrkande böra lämnas utan avseende. — TI hemställde på grund av vad sålunda anförts, att PN måtte avslå besvären.

PN beslöt i enlighet härmed.

Härefter anförde X besvär hos KR, varest denne hemställde att icke bliva beskattad för beloppet ifråga. Tillika yttrade X bl. a. följande. Enligt X:s förmenande kunde endast slumpen ha avgjort ett ordval, som överensstämmde med de nio ord, som deponerats hos notarius publicus. I den nionde meningen av innehåll att tvättmedlet ifråga "ger renare tvätt på .... are sätt" borde sålunda med hjälp av artikeln kunna inplaceras såväl ordet "enklare" som "lättare", vilka båda ord förekomme i just detta sammanhang i artikeln. Av de tävlande hade f. övr. inte mindre än 73,2 % uteslutits ur den förberedande tävlingen därför att de valt ord, som icke överensstämde med dem, som deponerats hos notarius publicus. Emellertid hade även sluttävlingen varit förbunden med slumpen. Företaget hade icke betraktat tävlingen som lotteri i lotteriförordningens mening och därför ej heller sökt tillstånd, varom förmäles i denna förordning. Detta förhållande hade icke delgivits tävlingsdeltagarna. Enligt uppgift hade sluttävlingen införts just för att befria företaget från skyldighet att inneha sådant tillstånd. Emellertid kunde icke gärna den omständigheten att företaget med eller utan fog icke betraktat sin tävling som lotteri innebära, att vinsten ur skattesynpunkt skulle betraktas som annat än lotterivinst. Dyl. vinst kunde enligt X:s uppfattning icke tagas till beskattning enligt KL.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:37

TI hemställde om avslag å besvären och anförde därvid bl. a. följande. Till stöd för sitt påstående, att utgången av tävlingen skulle varit helt eller delvis beroende av slumpen, hade X numera anfört, att flera alternativ förelegat beträffande besvarande av de nio i tävlingen ingående frågorna, men att allenast en lösning godkänts som den korrekta. Om någon gissningstävlan syntes likväl icke kunna vara fråga, enär samtliga nio utfyllnadsmeningar utgjordes av ordagranna citat ur den artikel, som angivits utgöra en "god hjälp" för ifyllandet. Det vore visserligen riktigt, som X påstått, att en mycket stor del av tävlingsdeltagarna besvarat den nionde frågan felaktigt. Förklaringen härtill torde framför allt vara den, att det "rätta" ordet "enklare" förekomme i sammanhanget allenast på ett ställe i artikeln, medan ordet "lättare" inginge i ett standarduttryck, som användes två gånger i artikeln och ständigt i företagets allmänna reklam. Den uppmärksamme tävlingslösaren hade likväl av den omständigheten, att samtliga åtta tidigare utfyllnadsmeningar utgjordes av citat ur nämnda artikel, måst draga den slutsatsen, att även den nionde meningen hade denna egenskap. Han måste ha styrkts i denna slutsats vid ett närmare studium av alternativet "lättare", som i artikeln inginge i en så när som på ett ord överensstämmande mening med den nionde tävlingsmeningen. Frågans egenskap av "fälla" torde därmed stå klar. — Icke heller i övrigt hade X visat skäl, varför berörda tävling skulle utgjort lotteri eller vinsten eljest skulle ha utgjort för honom icke skattepliktig intäkt.

Enligt utslag den 12 okt. 1956 resolverade KR, att enär ifrågavarande pris å 100.000 kr., vilket belopp X erhållit genom deltagande i en av företaget anordnad reklampristävling, med hänsyn till de omständigheter, varunder detsamma utgått, finge betraktas såsom vederlag för utfört intellektuellt arbete samt vid sådant förhållande beloppet måste anses ha utgjort för X skattepliktig intäkt, lämnade KR besvären utan bifall.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:37